

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE**

TEZĂ DE DOCTORAT

- REZUMAT -

**COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. univ. dr. CONSTANTIN CUBLEȘAN**

**DOCTORAND:
CARMINA TĂMĂZLĂCARU (DE LEEUW)**

**ALBA IULIA
2010**

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE**

**ȘTEFAN AUG. DOINAȘ –
STUDIU MONOGRAFIC**

- REZUMAT -

**COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. univ. dr. CONSTANTIN CUBLEȘAN**

**DOCTORAND:
CARMINA TĂMĂZLĂCARU (DE LEEUW)**

**ALBA IULIA
2010**

CUPRINS

CUVÂNT INTRODUCŢIV / 7

- I. ŞTEFAN AUG. DOINAŞ – REPERE BIO-BIBLIOGRAFICE / 9
  1. Copilăria
  2. Adolescenţa
  3. Studenţia
  4. Perioada „exilului interior”
  5. Anul de închisoare
  6. Irinel Liciu, sufletul pereche
  7. Perioada 1958-1989
  8. Doinaş şi fiorii Revoluţiei din decembrie 1989
  9. Perioada 1989-2002
  10. Boala şi decesul
- II. ŞTEFAN AUG. DOINAŞ ŞI CERCUL LITERAR DE LA SIBIU / 35
  1. Specificul Cercului Literar de la Sibiu
    - 1.1. Sibiul, topos magic
    - 1.2. Întemeierea Cercului Literar de la Sibiu
    - 1.3. Cerchiştii. Prezentare generală sumară
    - 1.4. *Manifestul*
    - 1.5. „Revista Cercului Literar de la Sibiu”
  2. Privire de ansamblu asupra atmosferei cerchiste
    - 2.1. Relaţii colegiale. Doinaş printre prieteni
    - 2.2. Relaţia discipol-maestru. Influenţe literare ulterioare
- III. ŞTEFAN AUG. DOINAŞ ŞI REVISTA „SECOLUL 20” / „SECOLUL 21” / 64
  1. Trăsături şi direcţii ale revistei „Secolul 20” / „Secolul 21”
  2. Profilul de erudit al lui Ştefan Aug. Doinaş
    - 2.1. Doinaş şi redacţia revistei „Secolul 20” / „Secolul 21”
    - 2.2. Activitatea literară a lui Doinaş în cadrul revistei „Secolul 20” / „Secolul 21”
- IV. ŞTEFAN AUG. DOINAŞ – FILOSOF AL CULTURII / 78
  1. Poziţia membrilor Cercului Literar de la Sibiu în faţa problematicei tragicului
  2. Doinaş şi interpretarea fenomenului tragic
    - 2.1. Tragicul ca dimensiune fundamentală a vieţii şi artei
    - 2.2. Condiţia individului tragic
      - 2.2.1. Eroul tragic şi destinul său
      - 2.2.2. Eroul tragic şi lumea valorilor
      - 2.2.3. Conştiinţa tragică
      - 2.2.4. Direcţia faptelor: catastrofa şi sfârşitul eroului tragic
  3. Doinaş şi interpretarea fenomenului demonic
    - 3.1. Oscilaţia demonic-daimonic
    - 3.2. Goethe – Blaga – Doinaş şi interpretarea fenomenului demonic
  4. Încercare de privire a istoriei tragediei din perspectiva tragicului şi demonicului
- V. ŞTEFAN AUG. DOINAŞ – TRADUCĂTOR ŞI EXEGET AL POEZIEI UNIVERSALE / 109
  1. Traducerea ca *re-create* a operei la Ştefan Aug. Doinaş
    - 1.1. Traducătorul între trădare şi loialitate
    - 1.2. Arta de a traduce. Traducerea, un fapt de cultură
    - 1.3. Limba română şi actul traducerii în viziunea lui Doinaş
  2. Traducerile lui Ştefan Aug. Doinaş
    - 2.1. Doinaş şi lirica universală
      - 2.1.1. Texte din literatura franceză
      - 2.1.2. Texte din literatura germană şi austriacă

- 2.1.3. Texte din literatura italiană
- 2.1.4. Texte din literatura engleză și americană
- 2.1.5. Texte din literatura spaniolă și sud-americană
- 2.2. *Faust* în oglinzi paralele: Blaga și Doinaș
- VI. ȘTEFAN AUG. DOINAȘ – ESEISTUL ȘI CRITICUL LITERAR / 160
  - 1. Membrii Cercului Literar de la Sibiu și critica literară
  - 2. Eseurile critice ale lui Ștefan Aug. Doinaș
    - 2.1. Eseuri despre poezia română
      - 2.1.1. Autori români de altădată – secolul al XIX-lea
      - 2.1.2. Eseuri-sinteză
      - 2.1.3. Poeți români contemporani – secolul al XX-lea
      - 2.1.4. Portrete literare: colegi și prieteni cerchiști
    - 2.2. Eseuri despre poeți străini
- VII. ȘTEFAN AUG. DOINAȘ – TEORETICIAN AL POEZIEI / 195
  - 1. Apropierea de verbul divin. Ștefan Aug. Doinaș și teoretizarea poeziei
    - 1.1. „Legenda lumii” la Ștefan Aug. Doinaș
    - 1.2. Poezia ca act demiurgic
      - 1.2.1. Orfeu și poezia
      - 1.2.2. Geneza metaforei
      - 1.2.3. Limbajul uman: capacități metaforice și de sugestie. Limbaj comun / limbaj poetic
      - 1.2.4. Poezia sau „lumea ca text, textul ca lume”
    - 1.3. Poezia ca mască universală și ipostaza creatorului ca „stăpân-prizonier al propriei sale arte”
  - 2. Valoare și nonvaloare poetică
    - 2.1. Eșecuri în poezia modernă
    - 2.2. Moda poetică, tradiție și inovație lirică
    - 2.3. Mimetism și originalitate
    - 2.4. Efervescentă și criză poetică
    - 2.5. Certificatul de poet
- VIII. ȘTEFAN AUG. DOINAȘ – POETUL / 225
  - 1. Portretul unui poet
  - 2. Baladescul
    - 2.1. Baladele și Cercul Literar de la Sibiu
    - 2.2. *Baladescul* la Ștefan Aug. Doinaș
      - 2.2.1. Atenția la detaliu
      - 2.2.2. Teatralul și ceremonialul
      - 2.2.3. Scindarea eului / universului
      - 2.2.4. Goana după iluzie
      - 2.2.5. Înclinația spre politic
  - 3. Teme și motive preponderente în lirica lui Ștefan Aug. Doinaș
    - 3.1. Alteritate și identitate
      - 3.1.1. Unu – Multiplu
      - 3.1.2. Eu și Tu, Eu și Acela. Dublura. „Alter-ego” sau „frate geamăn”.
Mască și umbra
    - 3.2. Timpul
      - 3.2.1. Viața, un simplu joc al neființei
      - 3.2.2. Moartea, alunecarea spre increat
      - 3.2.3. „Ora fără chip”
    - 3.3. Erosul
    - 3.4. Natura
    - 3.5. Urâtenia, hidosul, grotescul

- 3.6. „Doamne, e vremea să vie poezii”
  - 3.6.1. Poetul proteic și poezia
  - 3.6.2. Poetul alungat din cetate. Mânie și protest
- 4. Aspectul formal al liricii lui Ștefan Aug. Doinaș
- IX. ȘTEFAN AUG. DOINAȘ – PSALMISTUL / 287
  - 1. Raportul lui Ștefan Aug. Doinaș cu sacrul și locul său printre psalmiști
  - 2. Incursiune în interpretarea psalmilor lui Ștefan Aug. Doinaș
    - 2.1. Desacralizarea lumii. Problematika omului modern
    - 2.2. Relația Unu-Multiplu
    - 2.3. Eu, omul – Tu, Domnul. Zbuciumul vremelniceii între credință și rațiune
- X. ȘTEFAN AUG. DOINAȘ – PROZATORUL / 307
  - 1. Doinaș printre prozatorii epocii
  - 2. Volumul *T de la Trezor*. Temele fundamentale
    - 2.1. Tema dublului. Raportul dintre identitate și alteritate
    - 2.2. Jocul și jucăria. Partida de șah cu neantul
    - 2.3. Hazard, fatalitate și „stele cu noroc”
    - 2.4. Efemer versus etern
    - 2.5. Scriitorul - opera - cititorul - criticul literar
    - 2.6. Scrieri cu implicații istorico-politice
- XI. ȘTEFAN AUG. DOINAȘ – DRAMATURGUL / 339
  - 1. Teatrul, o atracție pentru Cercul Literar de la Sibiu
  - 2. Piesa *Brutus și fiii săi*
    - 2.1. Revoltă și libertate. Politicul de ieri și de azi
    - 2.2. Teatrul de idei. Personaje marionetă, manechin, mască
- CONCLUZII / 367
- BIBLIOGRAFIE / 369
- Opera lui Ștefan Aug. Doinaș
- Aspecte ale receptării critice a lui Ștefan Aug. Doinaș
- Bibliografie generală

CUVINTE CHEIE

biografic, Sibiu, cerchiști, filosofia culturii, traducere, eseistică, Orfeu, poezie pură, baladesc, identitate, mască, Unu-Multiplu, Neant, fatalitate, hidos, cultură, detașare, luciditate, rațiune, proteism, poezie psalmistică, teatru de idei, receptare, bibliografic

REZUMAT

Cuprinzând 394 de pagini, structurată pe unsprezece capitole și numeroase subcapitole, având la bază o documentare serioasă, teza de doctorat *ȘTEFAN AUG. DOINAȘ – STUDIU MONOGRAFIC* realizează o interpretare analitică și sintetizatoare ce pătrunde în însuși miezul creației lui Ștefan Aug. Doinaș pentru a înțelege, dinlăuntru, trăsăturile scriiturii acestuia și particularitățile de rigoare. Lucrând metodic, am interpretat voit exhaustiv opera proteică și multiformă, fertilă și bogată în sensuri a lui Ștefan Aug. Doinaș și am efectuat o analiză detaliată și în profunzime a tuturor ramurilor creației doinașiene, creație ce se individualizează, se particularizează și primește o certă identitate¹ reieșită din cultura și experiența de viață a autorului, din rafinamentul și gustul său scriitoricesc. Lucrarea de față nu insistă, ca multe alte cărți anterioare, doar pe activitatea de poet a lui Doinaș – sau, dacă e să

¹ În *Dinspre „Cercul literar” spre „Optzeciști”* (București, Editura Cartea Românească, 1997, p. 36), Cornel Regman vorbește despre o „constanță doinașiană imbatabilă ca un tatuaj”.

limităm și mai mult, pe creația baladescă a acestuia –, ci arată valoarea indubitabilă a celorlalte părți ale întregului. Să nu uităm că „ființează în scriitor, pe lângă poet, și eseistul subtil, cu larg orizont cultural, și criticul axat pe repere axiologice certe, și traducătorul din marea poezie a lumii”², așa cum afirma Al. Ruja într-un articol publicat în „Orizont” în anul 2002. În abordarea monografică pe care am efectuat-o, fiecare capitol este dedicat unui aspect important al operei lui Ștefan Aug. Doinaș: poezie, eseistică și critică literară, traduceri, proză și teatru, studii de filosofie a culturii, poezie psalmistică.

În primul capitol (*Ștefan Aug. Doinaș – repere bieu-bibliografice*) am poposit asupra momentelor cruciale din viața lui Ștefan Popa (pseudonimul Ștefan Aug. Doinaș) și am realizat un portret al acestuia din mai multe perspective: copilul din Caporal Alexa, adolescentul de la Liceul „Moise Nicoară” din Arad, studentul de la Facultatea de Medicină, respectiv Facultatea de Litere și Filozofie, profesorul de limba română în ținuturi arădene, prizonierul din cauza omisiunii de denunț, amicul săritor, soțul devotat, cetățeanul modest, rezervat și politicos, omul matur manierat și disciplinat, intelectualul rațional, scriitorul de o deosebită forță creatoare, omul politic liberal, tolerant și corect. Materialul biografic (interviuri cu Ștefan Aug. Doinaș, descrieri pe care colegi și prieteni i-au făcut-o scriitorului arădean, portretizarea pe care autorul și-a schițat-o sieși) a fost atent selectat și organizat astfel încât paginile create să surprindă, cât mai fidel, punctele nodale ale vieții lui Ștefan Aug. Doinaș și să contureze personalitatea acestuia.

În cel de al doilea capitol (*Ștefan Aug. Doinaș și Cercul Literar de la Sibiu*) am insistat pe Cercul Literar de la Sibiu, pe relațiile lui Doinaș cu colegii și profesorii universitari, pe însemnătatea pentru literatura română a *Manifestului*, scrisoare adresată lui Eugen Lovinescu și publicată în ziarul „Viața” în data de 3 mai 1943, și a „Revistei” cerchiste, publicație ce însumează beletristică, traduceri, impresii critice și diverse articole semnate aproape întotdeauna de membrii Cercului.

Având în vedere că au existat încă două cenacluri literare în perioada studenției lui Ștefan Aug. Doinaș (Cercul Literar al Mediciniștilor condus de Victor Papilian și Cercul Literar - Octavian Goga condus de Lucian Blaga și asistentul său, Barbu Zevedei), am considerat necesară menționarea acestora, realizarea unei succinte prezentări a celui de al doilea cnaclu în care numele lui Doinaș este prezent și trasarea unui certe delimitări a acestor cnacluri de adevăratul Cerc Literar de la Sibiu.

Ștefan Aug. Doinaș mărturisește că în cadrul Cercului Literar de la Sibiu „s-a produs marea schimbare a tânărului care venise de la Arad, cu o cultură precară”³. Schimbarea a constat în faptul că Doinaș ia acum contact cu tineri entuziasmați, talentați și inteligenți (Radu Stanca, Ion Negoitescu, I.D. Sârbu, Deliu Petriou, Cornel Regman, Eugen Todoran, Radu Enescu, Nicolae Balotă, Ovidiu Cotruș, Eta Boeriu), că citește intens, lecturile depășind cu mult tematica cursurilor universitare, că este activ cu creații proprii pe plan literar, că participă la înflăcărute discuții și dezbateri literare în cadrul întâlnirilor cerchiste, că își modelează și își maturizează gustul pentru literatură, că își continuă pasiunea pentru traduceri, arătând predilecție îndeosebi pentru literatura franceză și germană, că își formează o puternică bază filosofică. În capitolul de față, ne-am focalizat atenția pe toți acești factorii care au stat la baza profunde metamorfozări spiritual-culturale a lui Ștefan Aug. Doinaș (mediu propice de cultură, un real „laborator literar”, ședințe literare, învățare în grup, influențe reciproce la nivel artistic, legare de prietenii durabile) și am subliniat importanța deosebită pe care burgul Sibiului, oraș de pe malul Cibinului ce găzduiește mutarea temporară a Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj în 1940 în urma Dictatului de la Viena, și variatele activități din sânul

---

² Alexandru Ruja, *Născut, crescut, trăind în Utopia – Ștefan Aug. Doinaș, Opere I (687 pag.) – II (700 pag.) – III (638 pag.)*, București, Editura Național 2000, în „Orizont”, serie nouă, anul XIV, nr. 4 (1435), 15 aprilie 2002, p. 12.

³ Ștefan Aug. Doinaș în dialog cu Emil Șimăndan, „Templul memoriei. Spații transilvane”. Interviu realizat la Arad, 13 mai 1997, în Emil Șimăndan, *Întoarcerea acasă: Ștefan Aug. Doinaș în dialog cu Emil Șimăndan*. Cuvânt înainte de Ion Pop, Arad, Editura Fundației „Ioan Slavici”, 2003, p. 27.

Cercului Literar de la Sibiu le-au jucat pentru tânărul Doinaș. Am creionat totodată relațiile colegiale dintre Doinaș și alți cerchiști: I. Negoitescu, Radu Stanca, Deliu Petroiu și Ovidiu Cotruș, precum și relațiile dintre discipol și maestrul său: Lucian Blaga, Liviu Rusu, D.D. Roșca, Henri Jacquier și Victor Iancu. Accentul l-am pus în special pe felul în care aceste personalități l-au modelat pe Ștefan Aug. Doinaș, ca om și creator.

În capitolul al treilea (*Ștefan Aug. Doinaș și revista „Secolul 20” / „Secolul 21”*) l-am prezentat pe Doinaș la redacția prestigioasei publicații de cultură, revista „Secolul 20” / „Secolul 21”, revistă ce prin însuși conținutul ei reprezintă un plan solid de legătură între ideile și manifestările artistice ale poporului român și cele ale altor nații. Am început prin a trasa direcțiile și a puncta trăsăturile esențiale ale revistei menționate și am continuat cu zugrăvirea portretului de erudit al lui Ștefan Aug. Doinaș, intelectualul care combină munca în colectivul de redacție a revistei în perioada 1969-2002 (redactor-șef adjunct până în 1992, mai apoi redactor-șef) cu intensa activitate literară cuprinsă în paginile acestei publicații (ne referim la articole critice, la studii monografice, la traduceri din literatura universală – în special traduceri de poezie, la rubrici în care sunt tratate subiecte de viu interes, la discuții palpitate între Doinaș și marile spirite ale literaturii române și universale).

Capitolul al patrulea (*Ștefan Aug. Doinaș – filosof al culturii*) îi conturează lui Ștefan Aug. Doinaș profilul de filosof al culturii ce interpretează fenomenele tragic și demonic în lucrarea de licență planificată la Filosofia culturii la Lucian Blaga, dar susținută la D.D. Roșca în 1948⁴. Analiza noastră pornește de la influențele pe care cerchiștii le-au avut în ceea ce privește problematica tragic-demonic (Goethe, Schiller, Sheler, Hegel, Hartmann, Schopenhauer, Heidegger, Volkelt, Tillich, D.D. Roșca, Liviu Rusu, Lucian Blaga) și se concentrează pe teza *Tragic și demonic*⁵ a lui Doinaș și pe felul în care acesta asimilează vechile idei, vine cu noi propuneri și comentează practic intersectarea de tragic și demonic în piesele lui Eschil. Dacă prima secțiune a capitolului, centrată pe modalitatea în care Doinaș interpretează fenomenul tragic, zugrăvește tragicul ca dimensiune fundamentală a vieții și artei și luminează condiția eroului tragic așa cum a fost percepută de cerchistul de la Sibiu, cea de a doua secțiune delimitează demonicul de daimonic și pune concepția doinașiană asupra demonicului în paralel cu viziunea lui Goethe și Blaga despre fenomenul în cauză. Am considerat apoi interesant să observăm că analiza pe care Doinaș o face unor tragedii eschiliene aduce în prim plan fiorul demonicului și tragicului surprins, nu fără maturitate intelectuală, în cazul unor eroi marcanți.

Capitolul al cincilea (*Ștefan Aug. Doinaș – traducător și exeget al poeziei universale*) se deschide cu analize critice ale articolelor lui Ștefan Aug. Doinaș ce vizează arta traducerii, în special a traducerii de poezie, articole risipite în periodice și în volumule sale de eseuri. Am insistat pe faptul că actul de a traduce capătă la Ștefan Aug. Doinaș sensuri vii, traducerea nefiind o simplă transcriere a unui text dintr-o limbă într-alta, ci o „re-creare” a operei, o tâlcuire plină de har, o operă de artă ea însăși. Ne-am oprit asupra reflecțiilor lui Doinaș în legătură cu actul traducerii de poezie aflat mereu la granița dintre trădare și loialitate și am punctat greutățile pe care arădeanul format la Sibiu le-a întâmpinat în munca sa de traducător: nuanțele diferitelor limbi, epoci și scrieri trebuie redade de un bun traducător cât mai aproape de versiunea originală.

Am insistat apoi, în cadrul acestui capitol, pe munca vastă de traducător a lui Ștefan Aug. Doinaș și am luat spre cercetare *Atlasul de sunete fundamentale* (Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1988), antologie de traduceri realizate de Doinaș de-a lungul vieții, volum ce conține totodată comentarii și impresii ale traducătorului vis-à-vis de textele autorilor traduși. Realizată cronologic, această culegere întinsă pe sute de pagini cuprinde traduceri ale poemelor de căpătâi ale literaturii franceze, germane, engleze și americane, italiene, spaniole și sud-americane. Atenția noastră s-a îndreptat spre felul în care Ștefan Aug. Doinaș a reușit,

⁴ Deoarece nici disciplina, nici profesorul Lucian Blaga nu au mai durat în învățământul superior.

⁵ Vezi Ștefan Aug. Doinaș, *Lectura poeziei* urmată de *Tragic și demonic*, București, Editura Cartea Românească, 1980.

cu măiestrie și talent, să definească arta poetică a creatorilor aleși și să redea fidel timbrului personal al acestora.

Ultima secțiune a capitolului de față este dedicată punerii în paralel a două traduceri în limba română a lui *Faust* de Johann Wolfgang von Goethe: traducerea lui Lucian Blaga (București, Editura Albatros, 1982) și traducerea lui Ștefan Aug. Doinaș (București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1996). Se observă imediat că variantele românești ale celor doi traducători diferă în bună măsură, deosebirile fiind sesizate atât la alegerea cuvintelor, care este de obicei alta, cât și în ceea ce privește fluctuații de sens, mai mari sau mai mici, în relația textului țintă cu textul sursă. Efectuând o analiză comparativă a celor două traduceri, am remarcat la ambii traducători: pătrundere în profunzimile intime ale textului, creativitate, lipsă de superficialitate, intuiție în încercarea de a gândi la fel ca Goethe, de a mula firesc și plăcut opera germană pe structurile limbii române, de a mânui abil cuvintele, precum și nerespectarea pe alocuri a sensului și metricii germane. Am observat, de asemenea, strădania lui Doinaș de a păstra nuclee lirice și sensurile fundamentale prezente în textul sursă și de a oferi poemului goethean o traducere mai obiectivă decât varianta lui Blaga, ce a dat o tentă expresionistă viziunilor din *Faust*.

În capitolul al șaselea (*Ștefan Aug. Doinaș – eseistul și criticul literar*) am pus accent pe eseurile critice pe care Ștefan Aug. Doinaș le dezvoltă în volume ca: *Lampa lui Diogene* (București, Editura Eminescu, 1970), *Poezie și modă poetică* (București, Editura Eminescu, 1972), *Orfeu și tentația realului* (București, Editura Eminescu, 1974), *Lectura poeziei* urmată de *Tragic și demonic* (București, Editura Cartea Românească, 1980), *Eseuri* (București, Editura Eminescu, 1996), *Mai mult ca prezentul* (Craiova, Editura Aius, 1996), *Poeți străini* (București, Editura Eminescu, 1997), *Poeți români* (București, Editura Eminescu, 1999) și *Evocări* (București, Editura Fundației Pro, 2003). Am supus spre analiză eseurile lui Doinaș ce cuprind o largă paletă de poeți români de altădată și poeți români contemporani, de autori însemnați ai literaturii universale din toate timpurile, de filosofi, teoreticieni și esești străini. Am întâlnit caracterizări atractive și portrete plastice, comentarii bine gândite și observații inspirate, analize pertinente și diagnostice judicioase, și am scos în evidență faptul că Doinaș reușește să pătrundă în spiritul operelor, să singularizeze stilul și particularitatea scriitorilor pe care îi comentează și să ilustreze universul liric al unor poeți români „cu o exactitate adesea superioară celei pe care au izbutit să o atingă criticii profesioniști”⁶. Am subliniat faptul că Doinaș se arată de obicei indulgent față de lirica expresionistă și înțelegător cu poezii noi și am comentat rezervele pe care cerchistul le are în fața suprarealismului, ridicarea sa din sprânceană la întâlnirea cu un grad accentuat de confesiune în lirică și atitudinea sa critică violentă când vine vorba de nonvaloare poetică, de stil stângaci și limbaj de mahala în poezie, de umor ieftin și teribilism, de mimetism și incultură, de beție de imagini și delir verbal. Comentariile noastre au menirea de a lumina la Doinaș un spirit critic autentic și matur, înzestrat cu ascuțime intelectuală, cu echilibru și măsură în exprimarea judecății de valoare, cu suplețe și finețe în exprimare, cu discernământ și rațiune, cu precizie și cursivitate a scrierii, cu eleganță și claritate a afirmațiilor.

În capitolul al șaptelea (*Ștefan Aug. Doinaș – teoretician al poeziei*) ne-am axat pe eseurile teoretice pe care Ștefan Aug. Doinaș le-a scris în jurul problemei creației și creatorului de poezie⁷, am scos în evidență felul în care autorul privește poezia ca act demiurgic, purtător al Verbului divin, și am analizat legătura pe care Doinaș o stabilește între Orfeu și poetul în genere. Totodată, am insistat pe eseurile în care Doinaș vorbește de tradiție

---

⁶ Ovid. S. Crohmălniceanu și Klaus Heitmann, *Cercul Literar de la Sibiu și influența catalitică a culturii germane*, București, Editura Universală, 2000, p. 265.

⁷ Eseuri despre poet și poezie se găsesc în volumele: *Lampa lui Diogene* (București, Editura Eminescu, 1970), *Poezie și modă poetică* (București, Editura Eminescu, 1972), *Orfeu și tentația realului* (București, Editura Eminescu, 1974), *Lectura poeziei* urmată de *Tragic și demonic* (București, Editura Cartea Românească, 1980), *Măștile adevărului poetic* (București, Editura Cartea Românească, 1985) și *Eseuri* (București, Editura Eminescu, 1996).

și inovație, de mimetism și epigonism, de problematica liricii moderne și drama limbajului, de creator ca stăpân și prizonier al propriei sale creații, de mască poetică și modă literară, de clișee poetice și delir verbal, de „beția de imagini” și disprețul pentru formă, de false profunzimi lirice și cuvinte-capcană, de originalitate și impostură, de tratarea poetică a realului, de „starea de grație și starea de criză” etc.

Cel de al optulea capitol (*Ștefan Aug. Doinaș – poetul*) are în centru activitatea de poet a lui Ștefan Aug. Doinaș și face o incursiune în lirica acestuia, începând cu perioada baladescă și continuând cu creația ulterioară, fascinantă din punctul de vedere al varietății temelor și motivelor prezente, precum și al aspectului formal.

În prima parte a capitolului de față am făcut referiri la concepția lui Doinaș despre poezia de valoare, am subliniat stilul poetic propriu cu care Doinaș se impune pe scena literară din mijlocul veacului trecut, stil născut din îmbinarea dintre continuarea tradiției lirice de dinaintea sa și crearea de situații poetice noi, am comentat „clasicitatea” poetului făcând trimiteri la păreri diferite ale criticilor literari care s-au ocupat de lirica doinașiană și am accentuat faptul că opera lirică a lui Doinaș pendulează între luciditatea neoclasicismului și exotismul romantismului, între simbolism și parnasianism, între note impresioniste și coordonate expresioniste, între tentații suprarealiste și canoanele formelor fixe, între înclinația spre baladesc, legendar, mitologie și convingerile platoniciene, pitagoreice și orfice, între disciplina versului și explozie imaginativă, între virtuozitate prozodică și modernitatea temelor poetice abordate, între rafinament scriitoricesc și reverii intelectualizate, între rigori stilistice și disciplinarea sentimentului, între apolinic și dionisiac. Întinsă pe numeroase volume de versuri și antologii de autor, poezia lui Doinaș e o interesantă și originală combinație de stiluri și teme, oferă o savuroasă mixtură de cultură, filosofie și mitologie, e o lirică cu accente livrești, prezintă poetul proteic, mereu dornic de a-și schimba măștile, scoate la iveală tendințele și frământările omului modern, trimite spre descoperirea originilor și esențelor primordiale, se remarcă prin armonie, echilibru, luciditate, rigoare clasică, arhitectural și solemnitate, are un fascinant geometrism interior.

Următoarele două mari secțiuni ale acestui capitol se concentrează pe perioada baladescă a lui Ștefan Aug. Doinaș și pe perioada lirică ulterioară etapei baladești. Vorbind despre baladele lui Doinaș, am insistat pe caracteristicile principale ale acestora: împletitură de lyric, epic și dramatic, problematizare lirică a unor situații existențiale, narativitate redusă, diversitate tematică, nuclee mitice, cadre fantastice și peisaje exotice, ceremonial și ritual, elemente livrești, balans între participarea sentimentală a autorului și emoții impersonale, abstractizare și vivacitate, luciditate și curiozitate intelectuală, amestec mascat de ironie fină și anecdotă, conflict dramatic și situații grave ce fac deschiderea spre filosofie și metafizică, un anumit grad de încifrare și ermetism al poemelor, solemnitate și rigoare formală. Luând spre analiză vasta operă poetică nebaladescă a lui Ștefan Aug. Doinaș, ne-am concentrat atenția pe temele și motivele principale care o traversează și ne-am oprit la tema Identității și Alterității, la temele Erosului, Timpului și Naturii, la tema Urâtului și Grotescului, la tema Poetului și Poeziei.

Capitolul se încheie cu o analiză stilistică a liricii lui Ștefan Aug. Doinaș unde am accentuat faptul că poetul combină, modelează și modernizează, într-o manieră cu totul personală, înclinațiile poetice individuale cu stilul poezilor români și străini de dinaintea sa și contemporani sieși⁸.

Capitolul al nouălea (*Ștefan Aug. Doinaș – psalmistul*) îl raportează pe Doinaș la sacru. În interpretarea poeziei religioase doinașiene am urmat trei direcții care ni s-au părut obsedante în psalmii acestuia: criza spirituală a omului modern și desacralizarea lumii, relația Unului cu Multiplu, deci a Creatorului cu Creatura, și zbaterea omului între credință și rațiune. Însușind similitudini și diferențieri față de înaintașii săi, Ștefan Aug. Doinaș aduce o

---

⁸ E vorba de în special de: Coșbuc, Eminescu, Al. Philippide, Macedonski, Bacovia, Arghezi, Barbu, Blaga, R. Stanca, Goethe, Baudelaire, Mallarmé, Valéry, T.S. Eliot, Hölderlin.

lumină nouă în înțelegerea relației om-divinitate și încearcă să dea un cât de mic răspuns marilor întrebări fundamentale.

Cel de al zecelea capitol (*Ștefan Aug. Doinaș – prozatorul*) are în prim plan volumul de proze, *T de la Trezor*, publicat de Doinaș în anul 2000, în București, la Fundația Culturală Secolul 21. Prozele lui Ștefan Aug. Doinaș fascinează prin îmbinarea armonioasă dintre ludic și fantastic, dintre straniu și real, dintre paradoxal și rațional, dintre livresc și logic în proiectarea existenței umane. Situații neobișnuite și imagini fascinante, jocuri de cuvinte și îmbinări ciudate de întâmplări rupte din senzațional, „alternări sau combinații ingenioase de planuri (și registre narative), schimbări derutante de unghiuri, un bun dozaj al faptelor, al semnelor și semnificațiilor”⁹ sunt lucrurile pe care am insistat în comentariul misterioasei lumi a lui *T de la Trezor*. În cadrul acestui capitol, am realizat o analiză a prozelor în funcție de teme ale acestora: tema universurilor paralele, tema oglindirii în Celălalt și a dualității individului, tema absurdului existenței umane mână de fatalitate și hazard, tema unui „Tu” care se joacă indiferent cu destinul uman și a omului ca marionetă, spectator sau cascadeur, tema creației și receptării acesteia...

Capitolul al unsprezecelea și ultimul (*Ștefan Aug. Doinaș – dramaturgul*) vizează producția teatrală doinașiană ce se mulează pe coordonatele înscrise cu finețe și curaj în proiectul euphorionist. Am analizat unica piesă de teatru a lui Ștefan Aug. Doinaș, *Brutus și fiii săi*, piesă realizată în manieră valéryană (detașare, ochi depersonalizat, contemplare distanțată a frământărilor umane și sensurilor metafizice, personaje manechin sau mască angrenate în jocul orb al istoriei), am oferit o succintă caracterizare a personajelor și am surprins prezența eroilor simbol, aforisme și reflecții ironice, imagini captivante, dezbateri filosofice și metafore surprinzătoare.

Lucrarea se încheie cu *Concluzii și Bibliografia* aferentă cercetării.

Această teză monografică este un demers analitic în opera a lui Ștefan Aug. Doinaș, operă prezentată sub toate ipostazele ei. Deși am utilizat instrumente de lucru și metode de abordare diverse, cercetarea noastră se bazează în principal pe analize de text și comentarii ce ajută la o receptare adecvată și relevantă a operei doinașiene. Bibliografia de specialitate însoțește întotdeauna observațiile noastre critice.

BIBLIOGRAFIE

I. Opera integrală a lui Ștefan Aug. Doinaș

A. Volume de poezie și antologii de autor:

1. *Cartea mareelor*, București, Editura pentru Literatură, 1964
2. *Omul cu compasul*, București, Editura pentru Literatură, 1966
3. *Seminția lui Laokoon*, București, Editura Tineretului, 1967
4. *Parabole lirice*, București, 1967
5. *Ipostaze*, București, Editura Tineretului, 1968
6. *Alter ego*, București, Editura Eminescu, 1970
7. *Ce mi s-a întâmplat cu două cuvinte*, București, Editura Cartea Românească, 1972
8. *Versuri*, București, Editura Eminescu, 1972
9. *Poezii*, București, Editura Albatros, 1973
10. *Cele mai frumoase poezii*. Prefață de Virgil Nemoianu, București, Editura Albatros, 1973
11. *Papirus. Versuri*, București, Editura Cartea Românească, 1974
12. *Cai în ploaie – Pferde im Regen*. Ediție bilingvă. Traducere de Wolf von

---

⁹ Daniel Cristea Enache, *Proza cu sânge alb*, în „Secolul 21”. Publicație periodică de sinteză, *Doinaș* (număr omagial), nr. 1-6 / nr. 454-459, București, Fundația Culturală Secolul 21, 2003, p. 144-145.

- Aichelburg, București, Editura Eminescu, 1974
13. *Anotimp discret*, București, Editura Eminescu, 1975
  14. *Alfabet poetic*. Prefață de Aurel Martin, București, Editura Minerva, 1978
  15. *Locuiesc într-o inimă*, București, Editura Militară, 1978
  16. *Hesperia*, București, Editura Cartea Românească, 1979
  17. *Poeme*, București, Editura Cartea Românească, 1983
  18. *Vânătoarea cu șoim*, București, Editura Cartea Românească, 1985
  19. *Cronica de la „osândiți”*, București, 1996
  20. *Foamea de Unu*, București, Editura Eminescu, 1987
  21. *Interiorul unui poem*, București, Editura Cartea Românească, 1990
  22. *Arie și ecou*, Cluj, Editura Dacia, 1992
  23. *Născut în Utopia*. Prefață de Gheorghe Grigurcu. Ilustrații de Geta Brătescu, București, Editura Fundației Culturale Române, 1992
  24. *Lamentații*, București, Editura Albatros, 1993
  25. *Aventurile lui Proteu*, București, Editura Humanitas, 1995
  26. *Poezii*, București, Editura Vitruviu, 1996
  27. *Psalmi*, București, Editura Albatros, 1997
  28. *Amor Universali*. Ediție bilingvă. Traducere de Ruth Herfurth, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998
  29. *Ovidiu la Tomis. Versuri din „exil”*, Craiova, Editura „Scrisul românesc”, 1998
  30. *Ad usum Delphini*, București, Biblioteca revistei „Viața românească”, 1998
  31. *Paradise cocktail*. Ediție plurilingvă, Timișoara, 1999
  32. *Poeme – Poems*. Ediție bilingvă. Traducere de Cristina Tătaru, Pitești – Brașov București, Cluj-Napoca, 2000
  33. *Opere*, vol. I-III, București, Editura Național, 2000
  34. *Psalmi*, București, Editura Litera Internațional, 2003
  35. *Poezii din tinerețe*. Ediție îngrijită și postfațată de Mircea Popa, Oradea, Biblioteca Revistei „Familia”, 2005

B. Volume de proză:

1. *T de la Trezor*, București, Fundația Culturală Secolul 21, 2000

C. Volume de teatru:

1. *Brutus și fiii săi*, București, Editura Expansion-Armonia, 1996

D. Volume de literatură pentru copii:

1. *Povești cum alte nu-s*, București, Editura Ion Creangă, 1975
2. *Povestea celor zece frați*, București, Editura Ion Creangă, 1976

E. Volume de eseuri (critică și teorie literară):

1. *Lampa lui Diogene*, București, Editura Eminescu, 1970
2. *Poezie și modă poetică*, București, Editura Eminescu, 1972
3. *Orfeu și tentația realului*, București, Editura Eminescu, 1974
4. *Lectura poeziei urmată de Tragic și demonic*, București, Editura Cartea Românească, 1980
5. *Măștile adevărului poetic*, București, Editura Cartea Românească, 1985
6. *Mai-mult-ca-prezentul*, Craiova, Editura Aius, 1996
7. *Eseuri*, București, Editura Eminescu, 1996
8. *Poeți străini*, București, Editura Eminescu, 1997
9. *Poeți români*, București, Editura Eminescu, 1999
10. *Evocării*, București, Editura Fundației Pro, 2003

11. *Arta dialogului*. Postfață de Ion Vianu, București, Fundația Culturală Secolul 21, 2003

F. Traduceri:

1. Pavlo Tycina, *În orchestra cosmică*. Prefață de Șt. Bitan, București, 1962
2. Em. Kazakievici, *Povestiri. Steaua. Doi în stepă. Inimă de prieten. La lumina zilei*. Traducere realizată în colaborare cu Maria Roth, M. Spiridoneanu, V. Rădulescu, Eugen Barbu, Paul Granea, București, 1964
3. Werner Bossert, *Poezii*, București, 1965
4. Leonardo Sciascia, *Codicele egiptean*, București, 1966
5. Ruben Dario, *Versuri alese*, București, Editura pentru Literatură Universală, 1967
6. *Poezia germană modernă de la Ștefan George la Enzenberger*, II. Prefață de Petre Stoica. Traducere realizată în colaborare, București, 1967
7. Gerhardt Hauptmann, *Clopotul scufundat*, în vol. *Teatru*, II, București, 1968
8. Giovanni Papini, *Un om sfârșit*. Prefață de Edgar Papu, București, Editura pentru Literatură Universală, 1969
9. Pierre Emmanuel, *Poeme*. Traducere realizată în colaborare cu Ion Caraion, București, 1971
10. Dante Alighieri, *Rime*, în volumul *Opere minore*. Traducere din limba italiană, realizată în colaborare, București, Editura Univers, 1971
11. Friedrich Hölderlin, *Poezii*. Traducere din limba germană, realizată în colaborare cu Ion Negoitescu și Virgil Nemoianu, București, Editura Univers, 1971
12. Stéphane Mallarmé, *Poezii*, București, Editura Univers, 1972
13. I.A. Bunin, *Versuri*. Traducere realizată în colaborare cu Igor Block, București, 1972
14. Gotfried Benn, *Poeme*. Introducere de Virgil Nemoianu. Prefață de Wolf von Aichelburg. Traducere din limba germană, realizată în colaborare cu Virgil Nemoianu, București, Editura Univers, 1973
15. Wolf von Aichelburg, *Poeme – Gedichte*. Ediție bilingvă. Traducere din limba germană, realizată în colaborare cu Horia Stanca, București, Editura Albatros, 1975
16. Friedrich Hölderlin, *Scrieri*, vol. I: *Hyperion, Moartea lui Empedocle*. Prefață de Wolf von Aichelburg; vol. II: *Imnuri și ode*. Traducere din limba germană, realizată în colaborare cu Virgil Nemoianu, București, Editura Minerva, 1977
17. Roberto Sanesi, *Alter ego și alte ipostaze*. Traducere din limba italiană, București, Editura Univers, 1977
18. Jorge Guillen, *Poeme*. Traducere realizată în colaborare cu Andrei Ionescu, București, 1980
19. Goethe, *Faust*. Traducere din limba germană, îngrijire și introducere, București, 1982. Ediția a doua – București, 1983
20. Ciril Zlobec, *Prizonier al corpului. Poeme*. Prefață și traducere de Ștefan Aug. Doinaș realizată în colaborare cu Petru Cârdu, București, Editura Eminescu, 1985
21. *Atlas de sunete fundamentale*. Antologie, prezentări, traduceri și postfață, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1988
22. Paul Valéry, *Poezii. Dialoguri. Poetică și estetică*. Traducere realizată în colaborare cu Marius Ghica și Alina Ledeanu, București, 1989
23. Guillen, Jorge, *Poeme*. Traducerea în românește de Ștefan Augustin Doinaș și Andrei Ionescu, București, 1989
24. Martin Buber, *Eu și Tu*, București, Editura Humanitas, 1992
25. Fr. Nietzsche, *Așa grăit-a Zarathustra. O carte pentru toți și nici unul (sic!)*. Introducere, cronologie și traducere din limba germană, București, 1994. Ediția a treia – București, 2000

26. Michel Deguy, *Poeme*. Prefață și traducere realizată în colaborare cu Aurel Rău, Virgil Mazilescu, Dumitru Țepeneag, București, Editura Univers, 199
27. Goethe, *Viața-i un lucru bun*, București, 1999

H. Articole în publicații (listă selectivă a articolelor cercetate):

1. *Alfabet profan și metaforă erudită*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XVIII, nr. 15, joi 11 aprilie 1985, p. 4
2. *Amintiri de la Cercul Literar din Sibiu*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an III, nr. 26 (90), joi 25 iunie 1970, p. 31
3. *Când spiritul e într-adevăr însetat de real*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XII, nr. 14, joi 5 aprilie 1979, p. 5
4. *Critica literară și poezia*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an VIII, nr. 34, joi 21 august 1975, p. 15
5. *Criticii noastre. Obiectivitate și autoritate*, în „România literară”, an X, nr. 31, joi 4 august 1977, p. 5
6. *Cultura ca prezență în istorie*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an X, nr. 52, joi 29 decembrie 1977, p. 4
7. *Debutul ca aventură a personalității*, în „Curentul. Cotidian de informație, analiză și afaceri”, serie nouă, an V, nr. 300 (1271), sâmbătă 10 noiembrie 2001
<http://www.curentul.ro/arhive/2001/curentul.php?numar=20011229&art=778>
(accesat în octombrie 2008)
8. *Despre Ion Negoițescu*, în „Tribuna”. Săptămânal de cultură, serie nouă, an V, nr. 8 (2064), 25 februarie-3 martie 1993, p. 5
9. *Despre traducerea de poezie*, în „Curentul. Cotidian de informație, analiză și afaceri”, serie nouă, anul V, nr. 302 (1273), sâmbătă 8 decembrie 2001,
<http://www.curentul.ro/arhive/2001/curentul.php?numar=20011229&art=915>
(accesat în octombrie 2008)
10. *Eu și Celălalt în „Secolul 21”*. Publicație periodică de sinteză, *Alteritate*, nr. 1-7, București, Fundația Culturală Secolul 21, 2002, pp. 8-12
11. *Grădina lui Akademos*. Laurențiu Fulga evocat de Ștefan Aug. Doinaș, Ion Horea, Radu Theodoru, Romulus Vulpescu, Nicolae Ciobanu, în „Manuscriptum”. Revistă trimestrială editată de Muzeul Literaturii Române, an XVIII (69), nr. 4, 1987, pp. 92-95
12. *I. Negoițescu - poet*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an III, nr. 3 (67), joi 15 ianuarie 1970, pp. 8-9, continuare p. 14
13. *Interiorul unui poem (fugă pe două voci)*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XIX, nr. 44, joi 30 octombrie 1986, p. 6
14. *Jorge Guillén sau poezia ca mitologie a lucrurilor*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XI, nr. 26, joi 29 iunie 1978, pp. 20-21
15. *Mai au poezii vreun rost astăzi?* în „Curentul. Cotidian de informație, analiză și afaceri”, serie nouă, an V, nr. 305 (1276), sâmbătă 29 decembrie 2001
<http://www.curentul.ro/arhive/2001/curentul.php?numar=20011229&art=150>
(accesat în octombrie 2008)
16. *Maioreșciana. Un nevinovat amuzament*, în „Manuscriptum”. Revistă trimestrială editată de Muzeul Literaturii Române, an III (7), nr. 2, 1972, f. p.
17. *Măștile lui Ion D. Sârbu*, în „Caiete critice”, nr. 10-12, 1995, p. 69
18. *Mihai Sora la 85 de ani*, în „Curentul. Cotidian de informație, analiză și afaceri”, serie nouă, an V, nr. 301 (1272), sâmbătă 01 decembrie 2001
<http://www.curentul.ro/arhive/2001/curentul.php?numar=20011229&art=880>
(accesat în octombrie 2008)
19. *Monotonie și surprizele poetului*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XIX, nr. 50, joi 11 decembrie 1986, p. 8

20. *Obiect real și limbaj realist în poezie*, în „Contemporanul”, nr. 5, 1965, p. 3
21. *Orfeu și tentația realului (fragmente)*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an VI, nr. 31, joi 2 august 1973, p. 3
22. *Pentru o nouă „generație” poetică*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XII, nr. 50, joi 13 decembrie 1979, p. 4
23. *Poezia ca univers (din Orfeu și tentația realului)*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an VI, nr. 32, joi 9 august 1973, p. 8
24. *Poezia ca univers (din Orfeu și tentația realului)*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an VI, nr. 33, joi 16 august 1973, p. 8
25. *Poezia lui Michel Deguy*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XVIII, nr. 32, joi 15 august 1985, p. 21
26. *Prezență pură și viscolire*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XVII, nr. 28, joi 12 iulie 1984, p. 11
27. *Proteismul sau alteritatea ca joc creator*, în „Secolul 21”. Publicație periodică de sinteză, *Alteritate*, Fundația Culturală Secolul 21, nr. 1-7, București, 2002, pp. 244-248
28. *Real și virtual*, în „Curentul. Cotidian de informație, analiză și afaceri”, serie nouă, an V, nr. 304 (1275), sâmbătă 22 decembrie 2001
<http://www.curentul.ro/arhive/2001/curentul.php?numar=20011229&art=989>
(accesat în octombrie 2008)
29. *Râsul*, în „Discobolul”. Revistă lunară de cultură, Alba Iulia, nr. 2, 1990, p. 5
30. *Tânăra poezie românească*, în „Contemporanul”, nr. 28, 1965, p. 3
31. *Traducătorul și artele poetice*, în „Curentul. Cotidian de informație, analiză și afaceri”, serie nouă, an V, nr. 303 (1274), sâmbătă 15 decembrie 2001
<http://www.curentul.ro/arhive/2001/curentul.php?numar=20011229&art=950>
(accesat în octombrie 2008)
32. *Ținta mobilă nr. 1*, în „Discobolul”. Revistă lunară de cultură, Alba Iulia, nr. 2, 1990, p. 5
33. *Un poet al entuziasmului*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XI, nr. 23, joi 8 iunie 1978, p. 8

II. Aspecte ale receptării critice a lui Ștefan Aug. Doinaș (selectiv):

A. În periodice:

1. Chifor, Vasile, *Cercul Literar de la Sibiu*, în „Tribuna”. Săptămânal de cultură, serie nouă, an IX, nr. 17 (2232), 24-30 aprilie 1997, p. 6
2. Cioculescu, Șerban, *Alte fețe ale baladei contemporane*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an IX, nr. 31, joi 29 iulie 1976, p. 7
3. Crohmălniceanu, Ovid., S., *Ștefan Aug. Doinaș. Lampa lui Diogene*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an III, nr. 17 (81), joi 23 aprilie 1970, p. 11
4. Goci, Aureliu, *Poezia*. Cronică literară la *Ce mi s-a întâmplat cu două cuvinte* de Ștefan Aug. Doinaș, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, anul V, nr. 25, joi 15 iunie 1972, p. 10
5. Grigurcu, Gheorghe, *Actualitatea unui manifest*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XXXIII, nr. 42, 25-31 octombrie 2000, p. 5
6. Grigurcu, Gheorghe, *Doinaș și jubilația limitei*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XX, nr. 12, joi 19 martie 1987, p. 5
7. Manolescu, Nicolae, *Cei trei Doinaș*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XX, nr. 32, joi 6 august 1987, p. 9
8. Manolescu, Nicolae, *Hesperia poetului* în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XII, nr. 22, joi 31 mai 1979, p. 9

9. Manolescu, Nicolae, *Maturitatea poetului*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XI, nr. 37, joi 14 septembrie 1978, p. 9
10. Manolescu, Nicolae, *Poeți și critici*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an V, nr. 28, joi 6 iulie 1972, p. 9
11. Manolescu, Nicolae, *Semne noi de lirism*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XVIII, nr. 19, joi 9 mai 1985, p. 9
12. Manolescu, Nicolae, *Versurile lui Ștefan Aug. Doinaș*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an VI, nr. 10, joi 8 martie 1973, p. 9
13. Martin, Aurel, *Lumea Poeziei*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XI, nr. 16, joi 20 aprilie 1978, p. 5
14. Micu, Dumitru, *Direcții în poezia de azi*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an X, nr. 20, joi 19 mai 1977, p. 4
15. Mocuța, Gheorghe, *Cercul Literar de la Sibiu, moment european al culturii române*, în „Semne”. Revistă de cultură. Apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România, an VII, nr. 1 (25), 2005, pp. 30-31
16. Niculescu, Alexandru, *Poet și traducător de poezie*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XI, nr. 41, joi 12 octombrie 1978, p. 4
17. Pantea, Aurel, *Multiplul Unu*, în „Vatra”. Revistă a Uniunii Scriitorilor din România, editată la Târgu Mureș, serie nouă (1971), an XXI, nr. 240, martie 1991, p. 4
18. Păunescu, Adrian, *24 mutări în plic pentru Ștefan Aug. Doinaș*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an II, nr. 19 (31), joi 8 mai 1969, p. 6
19. Piru, Al., *Revenire la Ștefan Aug. Doinaș*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an VII, nr. 4, joi 24 ianuarie 1974, p. 13
20. Popa, Mircea, *Începuturile literare ale lui Ștefan Aug. Doinaș*, în „Familia”, seria a V-a, anul 41 (141), nr. 3 (472), martie 2005, pp. 63-74
21. Popescu, Magdalena, *Ștefan Aug. Doinaș. „Ipostaze”*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an II, nr. 4 (16), joi 23 ianuarie 1969, p. 9
22. Raicu, Lucian, *Lirism și construcție*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an VII, nr. 17, joi 25 aprilie 1974, p. 10
23. ***, „Revista Cercului Literar de la Sibiu”, an I, ianuarie - august 1945
24. Ruja, Alexandru, *Născut, crescut, trăind în Utopia – Ștefan Aug. Doinaș, Opere I (687 pag.) – II (700 pag.) – III (638 pag), București, Editura Național 2000*, în „Orizont”, serie nouă, an XIV, nr. 4 (1435), 15 aprilie 2002, p. 12
25. Simion, Eugen, *Lectura poeziei*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XIII, nr. 49, joi 4 decembrie 1980, p. 11
26. Simuț, Ioan, *O panoramă a poeziei contemporane*, în „Echinox”. Revistă studențească de cultură, an VIII, nr. 3, Cluj-Napoca, martie 1976, p. 10
27. Șerban, Geo, *Poetul în laboratorul propriu*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XV, nr. 35, joi 26 august 1982, p. 5
28. Ștefănescu, Alex., *Ștefan Aug. Doinaș, prozator*, în „România literară”. Săptămânal de literatură și artă, an XXXIV, nr. 13, 4-10 aprilie 2001
29. Tanco, Teodor, *Cercul Literar și alți cerchiști*, în „Tribuna”. Săptămânal de cultură, serie nouă, an IX, nr. 25 (2238), 19-25 iunie 1997, p. 7
30. Tămăzlaşaru, Carmina, *Relația discipol - maestru. Ștefan Aug. Doinaș și profesorii*, în *Annales Universitatis Apulensis, Series Philologica*, 6, tom 3, Facultatea de Istorie și Filologie, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, 2005, pp. 115-122

B. În volume:

1. Balotă, Nicolae, *Arte poetice ale secolului XX. Ipostaze românești și străine*, București, Editura Minerva, 1997

2. Balotă, Nicolae, *Euphorion*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Cartea Românească, 1999
3. Balotă, Nicolae, *Labirint*, București, Editura Eminescu, 1970
4. Balotă, Nicolae, *Mapamond literar*, Editura Cartea Românească, București, 1983
5. Balotă, Nicolae, *Poezia*, vol. I, București, Editura Academiei, 1980
6. Boldea, Iulian, *Scriitori români contemporani*, Târgu-Mureș, Editura Ardealul, 2002
7. Bucur, Marin (coord.) *Literatura română contemporană. Poezia*, vol. I, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1980
8. ***, *Caietele Blaga*, Festivalul internațional „Lucian Blaga”. Ediția a XXVI-a, Alba Iulia, Editura „Altip”, 2006
9. Cenușă, Mircea, *Lucian Blaga, corespondență (A.F)*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1989
10. Cistelecan, Al., *Poezie și livresc*, București, Editura Cartea Românească, 1987
11. Constantin, Ilie, *Lecturi împreună. Pagini critice 1967-1973*, cap. *Alter ego* (pp. 108-111), București, Editura Libria, 1998
12. Cotruș, Ovidiu, *Meditații critice*. Ediție îngrijită și studiu introductiv de Ștefan Aug. Doinaș, Editura Minerva, 1983
13. Crețu, Ioana-Narcisa, *Nivele infrastilistice ale textului poetic la Ștefan Aug. Doinaș*, Editura Universității “Lucian Blaga din Sibiu / De Zevenslapers - Leuven, 2001
14. Crețu, Ioana-Narcisa, *Poetica lui Ștefan Aug. Doinaș*, Editura Universității “Lucian Blaga din Sibiu / De Zevenslapers - Leuven, 2002
15. Crețu, Ioana-Narcisa, *Spectacolul stilistic al operei lui Ștefan Aug. Doinaș*, Editura Universității “Lucian Blaga din Sibiu/ De Zevenslapers - Leuven, 2004
16. Crețu, Ioana-Narcisa, *Valori stilistice în creația lui Ștefan Aug. Doinaș*, Editura Universității “Lucian Blaga din Sibiu / De Zevenslapers - Leuven, 2003
17. Cristea, Dan, *Un an de poezie*, București, Editura Cartea Românească, 1974
18. Crohmălniceanu, Ovid., S., Heitmann, Klaus, *Cercul Literar de la Sibiu și influența catalitică a culturii germane*, București, Editura Universalia, 2000
19. Crohmălniceanu, Ovid., S., *Pâinea noastră cea din toate zilele*, București, Editura Cartea Românească, 1981
20. Derșidan, Ioan, *Primatul textului. Cercetări metodice și literare*, cap. *Vânătoare cu șoim* (pp. 145-148), Oradea, Editura Cogito, 1992
21. Fanache, V., *Eseuri despre vârstele poeziei*, cap. *Rangul Ființei* (pp. 197-201), București, Editura Cartea Românească, 1990
22. Felea, Victor, *Aspecte ale poeziei de azi*, Cluj, Editura Dacia, 1997
23. Felea, Victor, *Dialoguri despre poezie*, București, Editura pentru literatură, 1965
24. Gavril, Gabriela, *Cercul Literar de la Sibiu. De la Manifest la Adio, Europa!*, Iași, Editura Fides, 2001
25. Goci, Aureliu, *Geneza și structura poeziei românești în secolul al XX*, București, Editura 100+1 Grammar, 2001
26. Grigurcu, Gheorghe, *Critici români de azi*, București, Editura Cartea Românească, 1981
27. Grigurcu, Gheorghe, *Între critici*, Cluj, Editura Dacia, 1983
28. Grigurcu, Gheorghe, *Poeți români de azi*, București, Editura Cartea Românească, 1979
29. Grigurcu, Gheorghe, *Teritoriu liric*, București, Editura Cartea Românească, 1982
30. Guțan, Ilie, *Cercul Literar de la Sibiu*, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2003
31. Ierunca, Virgil, *Subiect și predicat*, cap. *Ștefan Aug. Doinaș: spovedania sensului* (pp. 105-109), București, Editura Humanitas, 1993

32. Iorgulescu, Mircea, *Al doilea rond*, București, Editura Cartea Românească, 1976
33. Jacquier, Henri, *Babel, mit viu*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1991
34. Leonte, Liviu, *Scriitori, cărți, reviste*, cap. *Analize. „Noaptea de decembrie” de Alexandru Macedonski și „Mistrețul cu colți de argint” de Ștefan Aug. Doinaș* (pp. 201-212), Iași, Editura Cronica, 1998
35. Liiceanu, Gabriel, *Ușa interzisă*, București, Editura Humanitas, 2002
36. Manu, Emil, *Eseu despre generația războiului*, București, Editura Cartea Românească, 1978
37. Marcus, Solomon, *Întâlnirea extremelor. Scriitori în orizontul științei*, Pitești, Paralela 45, 2005
38. Martin, Aurel, *Poeți contemporani*, București, Editura pentru literatură, 1967-1971
39. Micu, D., *Limbaje moderne în poezia românească de azi. Momente și sinteze*, București, Editura Minerva, 1986
40. Mihăilescu, Dan, C., *Literatura română în postceaușism. I. Memorialistica sau trecutul ca re-umanizare*, Iași, Editura Polirom, 2004
41. Mihuț, Ioan, *Ștefan Aug. Doinaș comentat de Ioan Mihuț*, București, Editura Recif, 1994
42. Muntean, Ironim, *Teme*, cap. *Ștefan Aug. Doinaș. „Mistrețul cu colți de argint”* (pp. 131-135), Alba Iulia, Editura „Școala Albei”, 1996
43. Negoiteșcu, I., *Dialoguri după tăcere. Scrisori către S. Damian*, București, Editura DU Style, 1998
44. Negoiteșcu, I., *Ora oglinzilor. Pagini de jurnal*. Ediție îngrijită, prefață și note de Dan Damaschin, Cluj, Editura Dacia, 1997
45. Negoiteșcu, I., *Scriitori contemporani*. Ediție îngrijită de Dan Damaschin, Cluj, Editura Dacia, 1994
46. Negoiteșcu, I., *Scriitori moderni. Eseuri din seria „Lampa lui Aladin”*, cap. *Un poet plutonic: Ștefan Aug. Doinaș* (pp. 145-182), București, Editura Eminescu, 1997
47. Negoiteșcu, I., *Straja dragonilor (Trei schițe de portret)*. Ediție îngrijită și prefață de Ion Vartic. Epilog de Ana Mureșanu, Cluj-Napoca, Biblioteca Apostrof, 1994
48. Negoiteșcu, I., Stanca, Radu, *Un roman epistolar*, București, Editura Albatros, 1978
49. Neț, Mariana, *O poetică a atmosferei*, București, Editura Univers, 1989
50. Nițescu, N., *Între Scylla și Charybda (delimitări critice)*, cap. *Poezia lui Ștefan Aug. Doinaș* (pp. 151-174), București, Editura Cartea Românească, 1972
51. Nițescu, N., *Poeți contemporani. Sinteze critice*, București, Editura Cartea Românească, 1978
52. Nemoianu, Virgil, *Surâsul abundenței. Cunoaștere lirică și modele ideologice la Ștefan Aug. Doinaș*. Ediția a 2-a, revăzută și adăugită, București, Fundația Culturală Secolul 21, 2004
53. Oprișan, I., *Lucian Blaga printre contemporani. Dialoguri adnotate*. Ediția a II-a revizuită, augmentată, necenzurată, București, Editura Saeculum, Editura Vestala, 1995
54. Paleologu, Alexandru, *Alchimia existenței*, cap. *O luptă cu îngerul* (pp. 81-87), București, Editura Cartea Românească, 1983
55. Paler, Octavian, *Polemici cordiale*, București, Editura Cartea Românească, 1983
56. Pantea Aurel (coord.), *Sacrul în poezia românească. Studii și articole*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2007
57. Pantea, Aurel, *Simpatii critice*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2004
58. Parfene, Constantin, *Analize și interpretări literare*, cap. *Ștefan Aug. Doinaș. Mistrețul cu colți de argint, O fenomenologie poetică a sensului tragic al cunoașterii* (pp. 164-172), Iași, Editura Junimea, 1994

59. Parfene, Constantin, *Teorie și analiză literară. Ghid practic*, cap. *Modelare științifică și modelare artistică a cunoașterii și comunicării* (pp. 18-28), București, Editura Științifică, 1993
60. Patraș, Antonio, *Ion D. Sârbu – de veghe în noaptea totalitară*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2003
61. Perian, Gheorghe, *Pagini de critică și de istorie literară*, cap. *Poezii de răzvrătire* (pp. 214-217), Târgu Mureș, Editura Ardealul, 1998
62. Piru, Al., *Poezia românească contemporană 1950-1975 (generația vârstnică)*, București, Editura Eminescu, 1975
63. Piru, Al., *Poeți și critici despre poezie*, cap. *Ștefan Aug. Doinaș* (pp. 213-221). Ediție îngrijită și prefațată de Adriana Miteșcu, București, Editura Albatros, 1972
64. Poantă, Petru, *Cercul Literar de la Sibiu. Introducere în fenomenul original*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1997
65. Pop, Ion, *Lecturi fragmentare*, cap. *Supremația conștiinței poetice* (pp. 63-67), București, Editura Eminescu, 1983
66. Regman, Cornel, *Cărți, autori, tendințe*, București, E.P.L., 1967
67. Regman, Cornel, *Dinspre „Cercul literar” spre „Optzeciști”*, București, Editura Cartea Românească, 1997
68. Regman, Cornel, *Explorări în actualitatea imediată*, București, Editura Eminescu, 1978
69. Regman, Cornel, *Selecție din selecție*, București, Editura Eminescu, 1972
70. Ruja, Alexandru, *Ipostaze critice*, cap. *Poetul sonurilor rare* (pp. 134-154), Timișoara, Editura Excelsior, 2001
71. Sârbu, I., D., *Scrisori către bunul Dumnezeu*, Cluj, Biblioteca Apostrof, 1996
72. ***, „Secolul 21”. Publicație periodică de sinteză, *Doinaș* (număr omagial realizat de Adina Ledeanu și sprijinit de Ministerul Culturii și Cultelor), nr. 454-459 / nr. 1-6, București, Fundația Culturală Secolul 21, 2003
73. Simion, Eugen, *Fragmente critice II. Demonul teoriei a obosit*, cap. *În dialog cu Ștefan Aug. Doinaș* (pp. 176-189), Craiova, Fundația scrisul Românesc, 1998
74. Simion, Eugen, *Moartea lui Mercuțio*, cap. *Doinaș '70* (pp. 324-325). Ediția a II-a, Craiova, Editura Fundația „Scrisul Românesc”, 2002
75. Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. I, București-Chișinău, Editura David Litera, 1997
76. Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. II, București-Chișinău, Editura David Litera, 1998
77. Stanca, Horia, *Fragmentarium clujean*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1987
78. Stanca, Radu, *Acvariu*. Ediție îngrijită de Marta Petreu, Cluj, Editura Apostrof, 2000
79. Streinu, Vladimir, *Pagini de critică literară*, vol. III, București, Editura Minerva, 1974
80. Șimăndan, Emil, *Întoarcerea acasă: Ștefan Aug. Doinaș în dialog cu Emil Șimăndan*. Cuvânt înainte de Ion Pop, Arad, Editura Fundației „Ioan Slavici”, 2003
81. Ungureanu, Cornel, *Despre Cercul Literar de la Sibiu. Interviu timișorean*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2004
82. Valea, Lucian, *Generația amânată*. Ediție îngrijită de Oana Valea și Mircea Măluț, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2002
83. Vartic, Ion, *Radu Stanca. Poezie și teatru*, București, Editura Albatros, 1978
84. Vartic, Ion, *Timp scufundat*, București, Editura Eminescu, 1981

C. În istorii literare și antologii:

1. Academia Română, *Dicționarul general al literaturii române*, vol. II (C / D), București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, pp. 700-708
2. Arion, George, *O istorie a societății românești contemporane în interviuri*, vol. II (1990-1999), f. I., Fundația „Premiile Flacăra-România”, 1999
3. Ciopraga, Constantin, *Personalitatea literaturii române. O încercare de sinteză*. Iași, Editura Junimea, 1973
4. Curticean, Doina, Pinte, Emil, Daisa, Dora, *Bibliografia literaturii române 1961-1965*, vol. I-II, Bibliografia Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române, Cluj-Napoca, 1996
5. ***, *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. I-III. Coordonare și revizie științifică de Ion Pop, Cluj, Editura Casa Cărții de Știință, 1999
6. ***, *Interviuri din literatura română. Mărturisirile mai multor generații*. Studiu, antologie și note de Vasile Netea, Iași, Editura Junimea, 1983, pp. 186-191
7. Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române. De la creația populară la postmodernism*, București, Editura Saeculum I.O., 2000
8. Moraru, Titus, Manilici, Călin (coord.), *Literatura română. Crestomație de critică și istorie literară*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1983
9. ***, *Natura în poezia românească*. Antologie, prefață, comentarii, note și bibliografie de dr. Georgeta Antonescu. Conferențiar la Universitatea „Babeș-Bolyai”, București, Editura Humanitas, 1996
10. Negoșescu, I., *De la Dosoftei la Ștefan Aug. Doinaș. O antologie a poeziei române*. Ediție îngrijită și prefață de Cornel Regman, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997
11. Ștefănescu, Alex, *Istoria literaturii române contemporane (1941-2000)*, București, Editura Mașina de Scris, 2005, pp. 453-460
12. ***, *Tradiție și inovație. Idei și atitudini literare*. Studiu și antologie de Florin Mihăilescu, București, Editura Eminescu, 1975
13. Ulici, Laurențiu, *Mic dicționar. Scriitori români*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978

III. Bibliografie generală (selectiv):

1. Aristotel, *Poetica*. Studiu introductiv, traducere și comentarii de D. M. Pippidi. Ediția a III-a îngrijită de Stella Petecel, București, Editura Iri, 1998
2. Berdiaev, Nikolai, *Sensul creației. Încercare de îndreptățire a omului*. Traducere de Anca Oroveanu. Prefață, cronologie și bibliografie de Andrei Pleșu, București, Editura Humanitas, 1992
3. Biberi, Ion, *Poezia, mod de existență*, București, Editura pentru Literatură, 1968
4. Blaga, Lucian, *Trilogia Cunoașterii II și III*, București, Editura Humanitas, 1993
5. Blaga, Lucian, *Trilogia Culturii I*, București, Editura Humanitas, 1994
6. Blaga, Lucian, *Trilogia Culturii II*, București, Editura Humanitas, 1993
7. Blaga, Lucian, *Trilogia Culturii III*, București, Editura Humanitas, 1994
8. Buber, Martin, *Eu și Tu*. Traducere din limba germană și prefață de Ștefan Aug. Doinaș, București, Editura Humanitas, 1992
9. Caracostea, D., *Un mare critic român modernist. Domnul Eugeniu Lovinescu*, București, Editura „Cartea românească”, 1927
10. Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Onești, Editura Aristarc, 1998
11. Călinescu, Matei, *Cinci fețe ale modernității*, București, Editura Univers, 1995
12. Cioculescu, Ș., Vianu, T., Streinu, Vl., *Istoria literaturii române moderne*, București, Editura Științifică, 1971

13. Cornea, Paul, *Limbă și literatură - Traducerea ca formă a interpretării*, vol. I-II, București, Societatea de Științe Filologice din România, 2002
14. Corti, Maria, *Principiile comunicării literare*, București, Editura Univers, 1981
15. Croce, Benedetto, *Poezia*, București, Editura Univers, 1972
16. Cubleşan, Constantin, *Introducere în teoria literaturii*, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, 2002
17. ***, *Dicționarului Explicativ al Limbii Române*, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti”, 1996
18. Dinu, Mihai, *Comunicarea*, București, Editura Algos, 2003
19. Dodds, E.R., *Grecii și iraționalul*. Ediția a II-a. Traducere de Catrinel Pleșu. Prefață de Petru Creția, Iași, Editura Polirom, 1998
20. Drimba, Ovidiu, *Teatrul de la origini și până azi*, București, Editura Albatros, 1973
21. Dufrenne, Mikel, *Poeticul*. Cuvânt înainte și traducere de Ion Pascadi, București, Editura Univers, 1971
22. Durand, Gilbert, *Aventurile imaginii. Imaginația simbolică. Imaginarul*. Traducere din limba franceză de Muguraș Constantinescu și Anișoara Bobocea, București, Editura Nemira, 1999
23. Durand, Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului. Introducere în arhetipologia generală*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2000
24. Eckermann, Johann, Peter, *Convorbiri cu Goethe în ultimii ani ai vieții sale*, București, Editura pentru Literatură, 1965
25. Eco, Umberto, *Opera deschisă*. Prefață și traducere de Cornel Mihai Ionescu, București, EPLU, 1969
26. Eliade, Mircea, *De la Zalmoxis la Gingis-Han*, București, Editura Eminescu, 1980
27. Eliade, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase*. Traducere și postfață de Cezar Baltag, București, Editura Univers Enciclopedic, Editura Științifică, 1999
28. Eliade, Mircea, *Întâlnirea cu sacrul*. Volum îngrijit de Cristian Bădiliță în colaborare cu Paul Barbăneagră, Cluj, Editura Echinox, 2001
29. Eliade, Mircea, *Mitul eternei reînnoarceri. Arhetipuri și repetare*. Traducere de Maria și Cezar Ivănescu, București, Editura Univers Enciclopedic, 1999
30. Eliade, Mircea, *Sacrul și profanul*. Traducere din limba franceză de Rodica Chira, București, Editura Humanitas, 1992
31. Eliade, Mircea, *Tratat de istorie a religiilor*. Prefață de Georges Dumezil. Cuvânt înainte al autorului. Traducere de Mariana Noica, București, Editura Humanitas, 1992
32. Fanache, V., *Întâlniri. Critică și istorie literară*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1976
33. Freud, Sigmund, *Scrisori despre literatură și artă*. Traducere de V.D. Zamfirescu. Prefață de Romul Munteanu, București, Editura Univers, 1980
34. Frye, Northrop, *Marele cod*, București, Editura Atlas, 1999
35. Geisler, Norman, L., *Filozofia religiei*, Oradea, Editura Cartea Creștină, 1999
36. Genette, Gérard, *Figuri*. Selecție, traducere și prefață de Angela Ion și Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1978
37. Girard, René, *Țapul ispășitor*. Traducere din franceză și note de Theodor Rogin, București, Editura Nemira, 2000
38. GHEMEȘ, Ileana, *Autohtonism și „europeism” în cultura și literatura română interbelică*, Sibiu, Editura Imago, 2001
39. Gherman, Mihai, Alin, *Istoria literaturii române*, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, 2003
40. Goethe, Johann, Wolfgang, *Faust*. În românește de Lucian Blaga. Tabel cronologic, prefață, note, comentarii, aprecieri critice și bibliografie de Hertha Perez, București, Editura Albatros, 1982

41. Goethe, Johann, Wolfgang, *Faust* (partea întâi și partea a doua a tragediei). Traducere, introducere și tabel cronologic de Ștefan Aug. Doinaș. *Goethe despre Faust*. Traducere de Horia Stanca, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1996
42. Grigorescu, Dan (coord.), *Bibliografia esențială a literaturii române. Scriitori / Reviste / Concepte*, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, Editura Enciclopedică, 2003
43. Hangiu, I., *Dicționarul presei literare românești (1790-1990)*. Ediția a 2-a revizuită și completată, București, Editura Fundației Culturale Române, 1996
44. Heidegger, Martin, *Originea operei de artă*. Traducere și note de Thomas Kleininger și Gabriel Liiceanu. Studiu introductiv de Constantin Noica, București, Editura Humanitas, 1995
45. Hegel, Georg, Wilhelm, Friedrich, *Despre artă și poezie*, vol. I-II. Selecție și note de Ion Ianoși, București, Editura Minerva, 1979
46. Hugo, Friedrich, *Structura liricii moderne de la mijlocul secolului al 19-lea până la mijlocul secolului al 20-lea*, București, Editura pentru Literatură Universală, 1969
47. Ionescu, Costel, *Tragicul și tragedia*, Brașov, Editura Astra, 1999
48. Ionescu, Gelu, *Orizontul traducerii*, București, Editura Univers, 1981
49. Jacquier, Henri, *Babel, mit viu*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1991
50. Jeanrenaud, Magda, *Universaliile traducerii. Studii de traductologie*. Cuvânt înainte de Gelu Ionescu, Iași, Editura Polirom, 2006
51. Kayser, W., *Opera literară*, București, Editura Univers, 1979
52. Kirkegaard, Søren, *Conceptul de anxietate*. Traducere din limba daneză de Adrian Arsinevici, Timișoara, Editura Amacord, 1998
53. Kramer, Samuel, Noah, *Istoria începe la Sumer*, București, Editura Științifică, 1962
54. Liiceanu, Gabriel, *Tragicul, o fenomenologie a limitei și depășirii*. Ediția a II-a revăzută, București, Editura Humanitas, 1993
55. Lovinescu, E., *Istoria literaturii române contemporane*, vol. II, *Evoluția criticii literare*. Ediție îngrijită de Eugen Simion, București, Editura Minerva, 1973
56. Lovinescu, Eugen, *T. Maiorescu și posteritatea lui critică*, București, Casa Școalelor, 1943
57. Maiorescu, Titu, *Critice*, București, Editura Minerva, 1984
58. Marino, Adrian, *Comparatism și teoria literaturii*, Iași, Editura Polirom, 1998
59. Manolescu, N., *Metamorfozele poeziei*, București, EPL, 1968
60. Mavrodin, Irina, *Despre traducere - literal și în toate sensurile*, Craiova, Scrisul Românesc, 2006
61. Mavrodin, Irina, *Poetică și poietică*, București, Editura Univers, 1982
62. Micu, Dumitru, *Scriitori, cărți, reviste*, București, Editura Eminescu, 1980
63. Micu, Dumitru, *Scurtă istorie a literaturii române*, București, Editura Iriana, 1995
64. Negoșescu, I., *Engrame*, București, Editura Albatros, 1975
65. Negoșescu, I., *Eugen Lovinescu*, București, Editura Albatros, 1970
66. Negoșescu, I., *Istoria literaturii române*, vol. I (1800-1945). Ediția a II-a, Cluj, Editura Dacia, 2002
67. Negoșescu, I., *Straja dragonilor*. Ediție îngrijită și prefață (*Trei schițe de portret*) de Ion Vartic. Epilog de Ana Mureșanu, Cluj-Napoca, Biblioteca Apostrof, 1994
68. Noica, Constantin, *Despărțirea de Goethe*, București, Editura Univers, 1976
69. Otto, Rudolf, *Sacrul. Despre elementul irațional din ideea divinului și despre relația lui cu raționalul*. În românește de Ioan Milea, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002

70. Pageaux, Daniel, Henri, *Literatură generală și comparată*, Iași, Editura Polirom, 2000
71. Panofski, Erwin, *Ideea. Contribuție la istoria teoriei artei*. Traducere din limba germană și prefață de Amelia Pavel. Traducerea textelor exemplificative din note și apendice de Șerban Mironescu, București, Editura Univers, 1975
72. Pantea, Aurel, *Literatură comparată*, Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918”, 2004
73. Papu, Edgar, *Scriitori-filosoși în cultura română*, Craiova, Scrisul Românesc, 1994
74. Piru, Al, *Istoria literaturii române*, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 2001
75. Popa, Mircea, *Figuri universitare clujene*, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2003
76. Poulet, Georges, *Metamorfozele cercului*. Traducere de Irina Bădescu și Angela Martin. Studiu introductiv de Mircea Martin, București, Editura Univers, 1987
77. Ricoeur, Paul, *Despre traducere*. Traducere și studiu introductiv de Magda Jeanrenaud. Postfață de Domenico Jervolino, Iași, Editura Polirom, 2005
78. Ricoeur, Paul, *Metafora vie*. Traducere și cuvânt înainte de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1984
79. Rohde, Erwin, *Psyche*, Traducere și cuvânt înainte de Mircea Popescu, București, Editura Meridiane, 1985
80. Roșca, D., D., *Existența tragică. Încercare de sinteză filosofică*. Prefață de Achim Mișu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1995
81. Rusu, Liviu, *Estetica poeziei lirice*. Ediția a II-a revăzută și completată, București, Casa Școalelor, 1944
82. Saussure, Ferdinand, de, *Curs de lingvistică generală*. Ediție critică de Tullio de Mauro. Traducere de Irina Izverna, Iași, Editura Polirom, 1998
83. ***, *Secolul 20 (1961-1975). Indice bibliografic tematic adnotat*, vol. I-II. Coordonator bibliotecar-șef Silvia Tomescu-Moșneagu. Îndrumător practică productivă Lector dr. Georgeta Loghin, Universitatea „Al. I. Cuza”, Catedra de Literatură română și comparată, Iași, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”, Iași, 1988
84. ***, „Secolul 20” în conștiința lumii, „Secolul 20”. Revistă de Sinteză: Literatură Universală – Arte – Dialogul Culturilor. Editată de Uniunea Scriitorilor din România, nr. 246-247 / nr. 6-7, 1981
85. Spengler, Oswald, *Declinul Occidentului. Schiță de morfologie a istoriei*. Prima parte: *Formă și realitate*. Traducere în românește de Ioan Lascu Craiova, Ed. Beladi, 1996
86. Starobinski, Jean, *Textul și interpretul*. Traducere și prefață de Ion Pop, București, Editura Univers, 1985
87. Starobinski, Jean, *Relația critică*. Traducere de Al. George. Prefață de Romul Munteanu, București, Editura Univers, 1974
88. Steiner, George, *După Babel. Aspecte ale limbii și traducerii*. Traducere de Valentin Negoită și Ștefan Avadanei. Prefață de Ștefan Avadanei, București, Editura Univers, 1983
89. Teuțișan, Călin, *Eros și reprezentare. Convenții ale poeziei erotice românești*. Prefață de Ion Pop, Pitești, Editura „Paralela 45”, 2005
90. Todorov, Tzevan, *Teorii ale simbolului*. Traducere din limba franceză de Mihai Murgu. Prefață de Maria Carpov, București, Editura Univers, 1983
91. Tomuș, Mircea, *Răsfrângerii*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1973
92. Tomuș, Mircea, *Istorie literară și poezie*, Timișoara, Editura Facla, 1974
93. Eco, Umberto, *În căutarea limbii perfecte*. Traducere din limba italiană de Dragoș Cojocaru, Iași, Editura Polirom, 2002

94. Unamuno, Miquel, de, *Despre sentimentul tragic al vieții la oameni și la popoare*. Traducere și note de Constantin Moise. Postfață de Dana Diaconu, Iași, Institutul European, 1995
95. Vasile, Marian, *Teoria literaturii*. Ediție revăzută și adăugită, București, Editura Atos, 1997
96. Vianu, Tudor, *Studii de literatură universală și comparată*, București, Editura Albatros, 1963
97. Vianu, Tudor, *Filosofia culturii*. Ediția a II-a, București, Editura Polirom, 1945
98. Volkelt, Johannes, *Estetica tragicului*, București, Editura Univers, 1978
99. Walzer, Oskar, *Conținut și formă în opera poetică*. În românește de Gherasim Pinte. Cuvânt introductiv de Tudor Olteanu, București, Editura Univers, 1976
100. Wellek, René, Warren, Austin, *Teoria literaturii*. În românește de Rodica Timiș, București, Editura pentru literatură universală, 1967
101. Wellek, René, *Conceptele criticii*, București, Editura Univers, 1970
102. Worringer, Wilhelm, *Abstracție și intropatie și alte studii ale teoriei artei*, București, Editura Univers, 1970

Curriculum vitae Europass

Informații personale

Nume / Prenume **Tămăzlăcaru (de Leeuw) Carmina**
Adresa (se) Str. Simion Bărnuțiu, nr. 1, cod poștal 510104, Alba Iulia, jud. Alba, România
Valhallavägen 80, 3tr, 114 27, Stockholm, Suedia
Telefon(oane) +40 258 818200
E-mail(uri) carmina.de.leeuw@gmail.com
Naționalitate(-tăți) Română
Data nașterii 05.07.1979
Sex Feminin

Educație și formare

Perioada Din septembrie 2004
Calificarea / diploma obținută Doctorand în Filologie
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite Titlul tezei de doctorat: *Ștefan Aug. Doinaș – Studiu monografic* (coord. științific: prof. univ. dr. Constantin Cubleşan)
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie

Perioada Septembrie 2008 - iulie 2009
Calificarea / diploma obținută Completarea studiilor pentru obținerea certificatului didactic suedez pe engleză - română
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite Limba engleză, pedagogie, practică pedagogică la Internationella Engelska Skolan, Täby
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Stockholms universitet, ULV-projektet

Perioada Decembrie 2006 - martie 2008
Calificarea / diploma obținută Învățarea limbii suedeze
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite Cursuri de limba suedeză: SFI C, SFI D, SAS Grundläggande vuxenutbildning, SAS A, SAS B
Cursuri de orientare în sistemul de învățământ suedez
Practică pedagogică la Internationella Skolan, Nacka
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Stockholms intensivsvenska för akademiker

Perioada Octombrie 2004 - iulie 2005
Calificarea / diploma obținută Masterat
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite Management Educațional
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Departamentul pentru Pregătire a Personalului Didactic

Perioada Octombrie 2003 - iulie 2004
Calificarea / diploma obținută Masterat
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite Literatură și cultură românească în context european

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare   Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie

Perioada   Octombrie 1998 - iulie 2002

Calificarea / diploma obținută   Licență în Filologie

Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite   Specializarea: Limba și literatura română - Limba și literatura engleză

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare   Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie

Perioada   Septembrie 1994 - iulie 1998

Calificarea / diploma obținută   Studii liceale

Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite   Specializarea Filologie (cls. XI-XII), Specializarea Chimie-biologie (cls. IX-X)

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare   Colegiul Național Liceal „Horea, Cloșca și Crișan”, Alba Iulia (cls. XI-XII)
Liceul „Avram Iancu”, Brad (cls. IX-X)

Experiența profesională

Perioada   Din august 2008

Funcția sau postul ocupat   Angajat al Centrului Școlar de După-amiază

Activități și responsabilități principale   Activități extrașcolare cu ciclul primar

Numele și adresa angajatorului   Resarö skola, Vaxholms Kommun, Suedia

Perioada   Februarie 2008 - iunie 2008

Funcția sau postul ocupat   Profesor de limba română

Activități și responsabilități principale   Predare contrastivă română-suedeză pentru copiii români stabiliți în regiunea Stockholm

Numele și adresa angajatorului   Södertälje (Hovsjöskolan), Tyresö (Berfotens skola), Suedia

Perioada   Octombrie 2003 - octombrie 2006

Funcția sau postul ocupat   Preparator universitar

Activități și responsabilități principale   Conducerea seminariilor de Teoria literaturii (an I) și Literatură comparată (an II, an III)

Numele și adresa angajatorului   Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, Catedra de Limba și literatura română

Perioada   Ianuarie 2003 - iunie 2003

Funcția sau postul ocupat   Asistent de limba engleză, Bursă Socrates

Activități și responsabilități principale   Activități didactice în limba engleză (cls. I-VII)

Numele și adresa angajatorului   Ellidshoej Skola, Danemarca

Perioada   Septembrie 2002 - ianuarie 2003

Funcția sau postul ocupat   Profesor de limba engleză

Activități și responsabilități principale   Pregătirea și predarea orelor de limba engleză (cls. IX-XII)

Numele și adresa angajatorului   Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul”, Alba Iulia

Activitatea culturală

Co-autor al următoarelor cărți:

Dicționarul personajelor din teatrul lui Lucian Blaga, (coord.: prof. univ. dr. Constantin Cubleșan), Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2005, 455 p.

Presa românească și ideea națională. Antologie de articole politice și poezii patriotice, cronologie și dosar critic, (coord.: prof. univ. dr. Mircea Popa), Alba Iulia, Editura Aeternitas, 2006, 434 p.

Sacrul în poezia românească (coord.: conf. univ. dr. Aurel Pantea), Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2007, 288 p.

Autor a peste 15 articole publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate

Participare la sesiuni de comunicări, conferințe naționale și internaționale (Ungaria, Danemarca și Suedia)

Premiu literar. „Premiul pentru exegeză blagiană” pentru volumul *Dicționarul personajelor din teatrul lui Lucian Blaga*, (coord.: prof. univ. dr. Constantin Cubleşan), Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2005, 455 p.

Membru în centre de cercetare:

Centrul de cercetări filologice și dialog multicultural. Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, 2004-2006.

Centrul de cercetare a imaginarului. Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, 2005-2006.

Membru în proiecte literare naționale:

Proiectul *Sacrul în poezia românească*, România, 2006-2007.

Proiectul *Presa românească și ideea națională*, România, 2005-2006. Grant aprobat de Ministerul Educației și Cercetării, câștigat prin competiție națională în 2004.

Membru într-un proiect pedagogic internațional, Danemarca, 2003 februarie-martie

Aptitudini și competențe personale

Limba(i) maternă(e) **Română**

Limba(i) străină(e) cunoscută(e)

Autoevaluare

Nivel european (*)

Înțelegere

Ascultare

Citare

Vorbire

Participare la
conversație

Discurs oral

Sciere

Exprimare scrisă

Engleză

C2

Utilizarea
competență a
limbii

C2

Utilizarea
competență a
limbii

C2

Utilizarea
competență a
limbii

C2

Utilizarea
competență a
limbii

C2

Utilizarea
competență a
limbii

Suedeză

C2

Utilizarea
competență a
limbii

C2

Utilizarea
competență a
limbii

C1

Utilizarea
competență a
limbii

C1

Utilizarea
competență a
limbii

C1

Utilizarea
competență a
limbii

Franceză

B2

independentă a
limbii

B2

independentă a
limbii

B1

independentă a
limbii

B1

independentă a
limbii

B1

independentă a
limbii

Daneză

A2

Utilizarea limbii la
nivel elementar

A2

Utilizarea limbii la
nivel elementar

A1

Utilizarea limbii la
nivel elementar

A1

Utilizarea limbii la
nivel elementar

A1

Utilizarea limbii la
nivel elementar

(*) [Nivelul Cadrului European Comun de Referință Pentru Limbi Străine](#)

Competențe și abilități sociale

Sociabilitate, colegialitate, corectitudine, putere de muncă

Competențe și aptitudini
organizatorice

Bun manager, coordonator, inițiator

Competențe și aptitudini de utilizare
a calculatorului

Microsoft Office și Internet

Informații suplimentare

Traducător și interpret autorizat de limba engleză (Autorizația nr. 10279/2003 acordată de Ministerul Justiției, Direcția Publicitate Mobilă, Imobiliară și Notari Publici, București).